

Література:

1. Mal'oviy. URL: <https://maloviy.carrd.co/> (дата звернення: 29.04.2024).
2. Артбук «Українська магічна академія». URL: <https://malopus.com.ua/artbooks/ukrainian-magic-academy-standart-edition> (дата звернення: 30.04.2024).
3. Артбук «Український бестіарій». URL: <https://malopus.com.ua/artbooks/artbuk-ukrayinskij-bestiarij> (дата звернення: 30.04.2024).
4. Храмова-Баранова О. Л. Цифровий живопис: становлення та перспективи. *Культура і сучасність*. 2023. № 1. С. 49–55.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-57>

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВІЙНИ

Тарасюк І. І.

*кандидат архітектури, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва*

Шокало А. В.

*студент IV курсу спеціальності образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Починаючи з 2014 року український культурний простір перебуває у стіні гібридної війни. Культурне життя України різко змінило вектор внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України. Военні дії вплинули та запустили процеси змін у різних сферах: культурній, політичній та економічній, не тільки в Україні, й в усьому світі.

На протидію загарбницькій агресії «російської» навали об'єдналися всі верстки та прошарки населення. Митці, як частина суспільства включились у боротьбу за незалежність власної держави, не залишилися поза подіями війни, вони висвітлюють у своїх творах нову українську реальність, яка стала джерелом та поштовхом мистецтва в різних його проявах. Вплив війни наклав відбиток не тільки на самих митців, але й на цілі течії, і на образотворче мистецтво в цілому.

Війна це завжди руйнування, насильство, знищення пам'яток, музеїв, спотворення духовних та культурних цінностей, тому і мистецтво під час війни пронизане потрясіннями, задокументоване гострими

враженнями. Це площина для вираження болю, втрати, виплеску негативу і його естетичного оформлення [4, с. 496]. Мистецтво стає тим джерелом, яке допомагає людині у важких життєвих обставинах вистояти та переборотим усі тяготи війни [7, с. 413].

Образотворче мистецтво стає способом швидкого реагування на події воєнного часу та простором для рефлексії, своєрідної терапії для глядачів для віддзеркалення переживань кризових явищ життя [4, с. 497].

Весь світовий бомонд, уся світова творча спільнота: митці, модельєри, актори, політичні та культурні діячі не залишили Україну осторонь та усіяко підтримують її. Сьогодні величезна кількість міжнародних інституцій, міжнародних культурних фондів, приватні галереї, арт-простори в різних країнах, не тільки Європи, а й усього світу підтримують українських митців у демонстрації їх творчого доробку, виносячи на міжнародний рівень голос українського мистецтва. Творчість українських митців стала яскравим відображенням жалихливих подій, про які має знати увесь світ.

Варто зазначити що твори російських митців все більше залишаються поза увагою та не допускаються до виставок та різноманітних бієнале [5].

У своїх доробках українські митці доносять гострі теми та відчуття, які складно описати словами. Різнманітні сюжетні лінії формуються на основі побачених, пережитих подій та переповнені зображенням зруйнованих міст, містечок та сіл, жінок, дітей, людей похилого віку та тварин [2]. У роботах з'являються різноманітні написи, гасла та слогани, які є актуальними на цей час [3] та відбувається переосмислення мистецтва минулих років [1].

Один із напрямків формування сюжетів це позитивне ставлення, повага та шанування своїх героїв або пошук нових облич, звичайних людей з сильними емоціями.

Також набуває поширення переосмислення старих творів, зображень на історичну тематику та творів сакрального мистецтва. Через живопис, графіку, діджитал-арт сучасні українські художники виплескують свій тригер, визначаючи при цьому власні полотна, як поле бою на якому вони чинять свій супротив реаліям війни [6, с. 100].

Митці розкривають свої емоційні переживання, передають власні почуття, фіксують особистий пережитий досвід та своє ставлення до історичних подій. Ці почуття різні: від страху, болю, переживання та страждань до прийняття своєї ідентичності, цінності свободи та особистої гідності.

Довготривалий, багатощаровий, реалістичний живопис наразі не є актуальним, стрімкого розвитку набуває швидке мистецтво, спрощене, абстрактне, з сильними проявами почуттів, експресивне з великою кількістю символізму та контрастною кольоровою гамою або доволі умовною, лаконічною та мінімалістичною.

Колір як одним із головних виражальних засобів живопису та графіки несе в собі велике емоційне навантаження, роблячи твори митців у воєнний час драматичними, сучасними, авангардними, перетворюючись на своєрідним сміливий експеримент. Використання жовтого та блакитного, червоного та чорного: кольорів українського прапора та прапора воїнів УПА, стають переважаючими в роботах не тільки українських митців, а й митців усього світу – ці кольори стають своєрідним символом стійкості, мужності та підтримки українського народу.

Поряд з цим велика кількість робіт створюється з використанням ахроматичних кольорів, з домінуванням сірого кольору, та введенням для передачі трагічності та драматичності чорного кольору.

Сучасне образотворче мистецтво в воєнний час різноманітне, митці швидко реагуючи на історичні події, створюють емоційні, наповнені гострими враженнями мистецькі твори, їхні сюжети спрямовані на унікальну ідентичність українського народу, його боротьбу, віру та погляди. Мистецькі твори народжені під час війни несуть в собі генетичний код нації, цінність українського народу та його непереможний історичний шлях.

Література:

1. Дядюк К. Загарбники мають померти: російсько-українська війна у роботах художників та ілюстраторів з Вінниці. Вежа. Вінницький інформаційний портал. 2022. URL: <https://vezha.ua/zagarbnyky-mayut-pomerty-reaktsiya-hudozhnykiv-ta-ilyustratoriv-z-vinnytsi-na-rosijsko-ukrayinsku-vijnu/> (дата звернення 01.04.2024 р.)

2. Дядюк К. Навіть у смерті є серце: російсько-українська війна у роботах художників та ілюстраторів з Вінниці. Частина 2. Вежа. Вінницький інформаційний портал. 2022.

URL: <https://vezha.ua/navit-u-smerti-ye-sertse-rosijsko-ukrayinska-vijna-u-robotah-hudozhnykiv-ta-ilyustratoriv-z-vinnytsi-chastyna-2/> (дата звернення 01.04.2024 р.)

3. Котубей-Геруцька О. Never Again Gallery: Українські художники переосмислили плакати часів Другої світової війни. Суспільна культура. 2022. URL:

<https://suspilne.media/culture/225197-never-again-gallery-ukrainski-hudozniki-pereosmislili-plakati-casiv-drugoi-svitovoi-vijni/> (дата звернення 25.03.2024 р.)

4. Паньок Т. В., Молчанова М. А. Образотворче мистецтво у контексті ескалації російської агресії проти України. *Progressive research in the modern world: proceedings of the 3rd International scientific and practical conference, Boston*, December 1 – 3, 2022. Boston: BoScience Publisher, 2022. P. 495–501.

5. Петренко О. Голос українських мистців на Венеціанському бієнале 2022. URL: <https://www.afisha.it/cultura/holos-ukrainskykh-myttstiv-na-venetsijskij-biiennale-2022/> (дата звернення 05.04.2024 р.)

6. Прокопович Т. А., Галькун Т. Д. Живопис в умовах воєнного стану. Як змінилось мистецтво під час війни – колористика, тенденції, сюжет. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Луцьк. ВНУ імені Лесі Українки. 2022. С. 99-102.

7. Шевченко А. О. Соціокультурні особливості мистецьких творів, породжених в умовах російської агресії. *Магістерські студії*. Херсон; Івано-Франківськ: ХДУ, Вип. 23. 2023. С. 413–416.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-58>

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ОБРАЗІВ СКАНДИНАВСЬКОЇ МІФОЛОГІЇ У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Терещук М. М.

студент IV курсу

факультету культури та мистецтв

Столярчук Н. М.

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри культурології

Волинський національний університет імені Лесі Українки

м. Луцьк, Україна

У сучасній масовій культурі зростаючою популярністю користується скандинавська міфологія – її образи, сюжети, символи та цінності нині часто зустрічаються у кіно, коміксах, літературі, музиці, відеоіграх, мультиплікації, дизайні, геральдиці. Серед причин такої зацікавленості скандинавськими міфами можна визначити їх самобутність та екзотику (персонажі – Один, Тор, Локі, Фрейя та інші мають свої унікальні характеристики та історії); зв'язок з природою та магією; експлуатацію образів скандинавської міфології у поп-культурі; дослідження та збереження скандинавського епосу носіями культур Північної Європи (Норвегії, Швеції, Данії та Ісландії) [2]. Отож, скандинавська міфологія викликає особливий інтерес сьогодні завдяки своїй унікальності, зв'язку з природою та магією, популярності у поп-культурі та важливому культурному значенню для країн Північної Європи -тому образи скандинавських міфів нині так часто зустрічаються в соціокультурному